

Til kontrollutvalget i Herøy kommune

Sandnessjøen 23.03.2022

Saksbehandler:
Sekretariatsleder
Tobias Langseth

SAK 07/2022: FORVALTNINGSREVISJON/EIERSKAPSKONTROLL FREMOVER

1: Innledning og bakgrunn

Saken tas opp på nytt i forlengelsen av sak 03/2022 [møte 23.02.2022]. Utvalget fikk i nevnte møte en orientering fra selskapet om virksomheten i Herøy ASVO AS [sak 04/2022]. Kontrollutvalget fattet på denne bakgrunn interesse for forvaltningsrevisjon knyttet til «området» sosiale tjenester/helse- og omsorgstjenester, herunder arbeidsrettede tiltak. Dette i noen grad ut fra det faktum at enkelte brukergrupper kan ha sammensatte behov, og at internt samarbeid på tvers av etater er viktig for å sikre effektiv ressursutnyttelse og kunne gi gode velferdstjenester til kommunens innbyggere.

I denne sammenheng ble også eierskapskontroll vurdert som aktuelt. Selskapet er heleid av kommunen, og leverer som tiltaksarrangør og tilbyder av aktivitetstilbud tjenester til kommunen/NAV. Det er utarbeidet et forslag til eierstrategi, som ble behandlet av styret i selskapet 23.01.2020. Forslaget har visstnok blitt oversendt kommunen, men er etter hva vi forstår ikke behandlet der i skrivende stund.

Det hører antakeligvis med til historien at kommunestyret fattet et relativt kortfattet vedtak om «uavhengig gjennomgang» i forbindelse med behandlingen av kommunens årsbudsjett for 2021. Ordlyden er gjengitt in extenso i appendiks 1.

I følge ressursoversikt utarbeidet av Revisjon Midt-Norge, er det relativt lite timer tilgjengelig i perioden 2022–2023 når det gjelder eventuelle nye bestillinger. Økt kapasitet forutsetter derfor tilleggsbevilgning til kjøp ut over tjenesteavtalen mellom kommunen og RMN. Med andre ord må kontrollutvalget sørge for at det blir utarbeidet en prosjektbeskrivelse med et tilhørende kostnadsanslag. Dette vil kunne danne grunnlag for en påfølgende budsjettregulering i den grad kommunestyret kan slutte seg til forslaget om gjennomføring av prosjektet.

Utgangspunktet er fastsatt plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget har fått fullmakt til å foreta endringer. Dermed er det mulig å avvike fra plan for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll, dersom det fremstår som formålstjenlig. Planen er basert på en såkalt risiko- og vesentlighetsvurdering – som følger vedlagt.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll handler, litt forenklet sagt, om å undersøke hvordan kommunen forvalter sitt eierskap i selskaper, typisk hel- eller deleide interkommunale selskaper og aksjeselskaper. Kriteriene vil her normalt sett være anerkjente prinsipper for god eierstyring samt kommunens egne forutsetninger [eierstrategi, særskilte vedtak o.l.]. Slike prosjekter kan også inneholde forvaltningsrevisjon, med problemstillinger knyttet til selskapets virksomhet [drift, forvaltning etc.].

2: Kort om tjenesteområdet og rammebetingelsene

Ansvar for tjenestetilbudet reguleres blant annet av følgende lovgivning:

[Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen \(sosialtjenesteloven\) - Lovdata](#)

[Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. \(helse- og omsorgstjenesteloven\) - Lovdata](#)

[Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen \(arbeids- og velferdsforvaltningsloven\) \[NAV-loven\] - Lovdata](#)

[Lov om arbeidsmarkedstjenester \(arbeidsmarkedsloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om arbeidsmarkedstiltak \(tiltaksforskriften\) - Lovdata](#)

Det vises i denne forbindelse til nærmere beskrivelser på kommunens hjemmeside:

[Pleie og omsorg - Herøy kommune \(heroy-no.kommune.no\)](http://heroy-no.kommune.no)

[Miljøtjenesten - Herøy kommune \(heroy-no.kommune.no\)](http://heroy-no.kommune.no)

[NAV-Ytre Helgeland - Herøy kommune \(heroy-no.kommune.no\)](http://heroy-no.kommune.no)

samt informasjon på hjemmesiden til NAV:

[Lov om sosiale tjenester i NAV - nav.no](http://nav.no)

Informasjon om statlig tilsyn med sektoren finnes her:

[Helsetilsynet fører tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene | Helsetilsynet](#)

3: Sekretariatets vurderinger

Det anbefales ikke at det gjennomføres eierskapskontroll. Dette begrunnes med at det nylig er gjennomført eierskapskontroll knyttet til det heleide selskapet Herbo AS. Dessuten er det nylig levert en rapport knyttet til det interkommunale renovasjonsselskapet SHMIL AS – som også omfatter eierskapskontroll. Sistnevnte er riktig nok ikke behandlet av kontrollutvalget i skrivende stund. Dermed tilsier ressursøkonomiske hensyn at eierskapskontroll ikke bør prioriteres i denne omgang.

Det er sannsynligvis formålstjenlig å avgrense prosjektet til å omfatte visse tjenester og enheter, og ikke samtlige innenfor den aktuelle sektoren.

En mulig innretning på prosjektet kan være å se nærmere på noen av disse problemstillingene:

- a: Har kommunen sørget for en hensiktsmessig organisering og klare ansvarsforhold internt?
- b: Er ressursbruken effektiv sammenliknet med andre kommuner/kommunegrupper?
- c: I hvilken grad oppnår kommunen sine vedtatte kvalitetsmål for tjenesteområdet?
- d: I hvilken grad oppleves kommunens samlede tilbud som brukervennlig og enhetlig?
- e: Er det etablert internkontroll med virksomheten i tråd med kravene i lov og forskrift?

Lenke til søkemotor, som gir tilgang til over 4.000 rapporter utarbeidet for norske kommuner:

[Rapportsøk \(forvaltningsrevisjon.no\)](http://forvaltningsrevisjon.no)

4: Oppsummering og avslutning

Temaet tas som nevnt opp i forlengelsen av sak 03/2022 og til dels sak 04/2022 fra kontrollutvalgets seneste møte. Det er nødvendig å foreta å nærmere presisering av hva prosjektet skal handle om for å kunne fremme et forslag om tildeling av budsjettmidler. Avhengig av utfallet av budsjettreguleringen, vil kontrollutvalget deretter kunne være posisjon til å foreta en bestilling hos kommunens revisor med gjennomføring i løpet av inneværende valgperiode. Det er avtalt at kontrollutvalget får en orientering om tjenesteområdet fra kommunens administrasjon i tilknytning til behandlingen av sak 07/2022. Det er lagt opp til at dette skjer før selve drøftingen i utvalget.

5: Eksempler på gjennomførte prosjekter [forvaltningsrevisjonsregisteret]

[Vefsn 2021 Helgeland industrier AS.pdf \(nkrf.no\)](#)

[Selskapskontroll LIPRO AS \(nkrf.no\)](#)

[Rapport Rogaland Revisjon IKS \(nkrf.no\)](#)

[Sosialtjenesten og NAV Nordkapp \(nkrf.no\)](#)

[Sandefjord 2021 korona beredskap og tilbud til funksjonshemmede.pdf \(nkrf.no\)](#)

[Faerder 2021 Sosiale tjenester i NAV.pdf \(nkrf.no\)](#)

[Eidsvoll 2019 sosiale tjenester.pdf \(nkrf.no\)](#)

Som nevnt er det mulig å søke opp rapporter fra flere prosjekter ved å bruke denne søkemotoren:

[Rapportsøk \(forvaltningsrevisjon.no\)](#)

Suksessfaktoren er å finne gode/relevante søkeord, så det er bare å prøve seg frem.

Forslag til vedtak:

Det legges opp til en orientering og drøfting. Vedtakets ordlyd formuleres derfor i møtet.

Vedlegg –

- 1: Risiko- og vesentlighetsvurdering utarbeidet av RMN
- 2: Regelverket for kommunens internkontroll [lenker]

[Nye internkontrollregler fra 1. januar 2021 - NKRF](#)

[Nye internkontrollregler for kommunene - regjeringen.no](#)

[Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten - Lovdata](#)

[Internkontroll i kommunene - KS](#)

- 3: Rettsregler om de rettigheter pasienter og brukere har [lenke]

[Lov om pasient- og brukerrettigheter \(pasient- og brukerrettighetsloven\) - Lovdata](#)

Appendiks 1 – Utdrag fra budsjettvedtak

[Møte i Kommunestyret den 15.12.2020 \(heroy-no.kommune.no\)](https://heroy-no.kommune.no)

12. Det foretas en uhildet gjennomgang av de tjenestene som Herøy kommune og Herøy Asvo tilbyr til samme brukergruppene. Gjennomgangen legges frem for politisk behandling og danner grunnlag for vurderinger med tanke på behov, samhandling og styrking av tjeneste. **Kr 50 000.- engangseffekt.**

Appendiks 2 – Utdrag fra kommuneloven

§ 23-3. Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-4. Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.